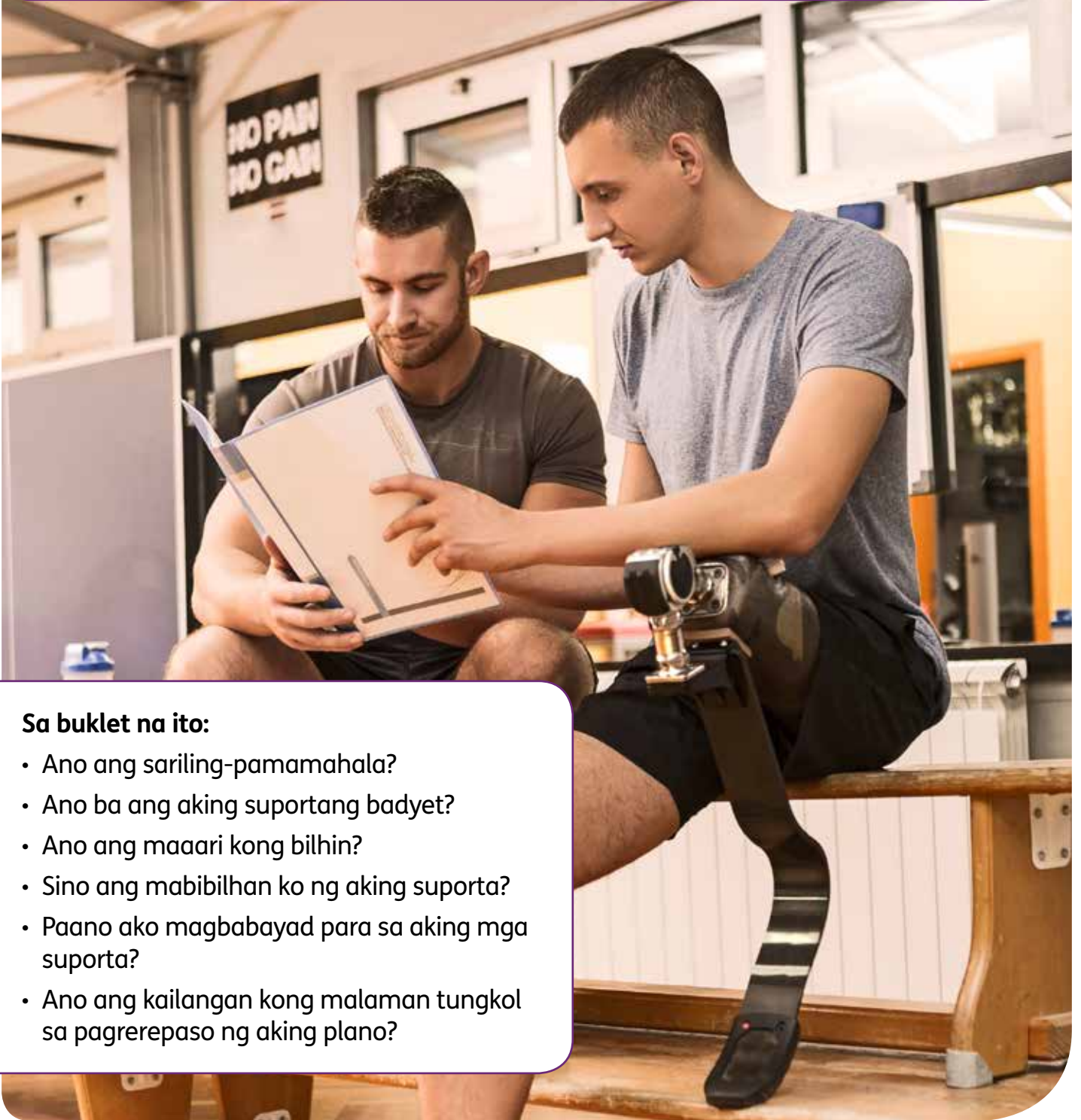

Gabay ng NDIS sa: Sariling-pamamahala

Sa buklet na ito:

- Ano ang sariling-pamamahala?
- Ano ba ang aking suportang badyet?
- Ano ang maaari kong bilhin?
- Sino ang mabibilhan ko ng aking suporta?
- Paano ako magbabayad para sa aking mga suporta?
- Ano ang kailangan kong malaman tungkol sa pagrerepaso ng aking plano?

Bersyon 2.0

ndis.gov.au

MGA NILALAMAN

Ano ang sariling-pamamahala?	3
Ano ang aking suportang badyet?	5
Ano ang maaari kong bilhin?	8
Sino ang mabibilhan ko ng aking suporta?	9
Paano ako magbabayad para sa aking mga suporta?	12
Ano ang kailangan kong malaman tungkol sa pagrerepaso ng aking plano?	14

Tungkol sa gabay na ito

Ang sariling-pamamahala ng pondo ng iyong National Disability Insurance Scheme (NDIS – Pambansang Iskema ng Seguro sa Kapansanan) ay nagpapahintulot sa iyong gamitin ang mga pondo sa malikhaing paraan upang mas matugunan ang iyong mga pangangailangan.

Ang gabay na ito ay maaring gamitin kasabay ng mga buklet ng kalahok sa National Disability Insurance Scheme – **Buklet 2: Pagpaplano** at **Booklet 3: Paggamit ng plano ng iyong NDIS**.

Para kanino ang gabay na ito?

- Mga kalahok ng NDIS, mga hinirang ng plano, o mga kinatawan ng bata na sariling namamahala ng pondo ng kanyang NDIS.
- Mga taong gustong maunawaan kung ano ang kailangan para sa sariling pamamahala ng pondo ng NDIS.

Ang gabay na ito ay tutulong sa iyo na:

- Maunawaan ang sariling pamamahala at magpasya kung ito ang tamang opsyon para sa iyo.
- Maunawaan ang iyong mga karapatan at mga pananagutan bilang isang sariling-namamahala.
- Maunawaan kung paano mo gagastusin ang iyong sariling-pinamamahalaang pondo alinsunod sa plano ng iyong NDIS.
- Asikasuhin ang iyong sariling-pinamamahalaang mga suporta.
- Pamahalaan ang iyong sariling-pinamamahalaang mga kabayaran.
- Maghanda para sa pagrerepaso ng iyong plano bilang sariling-namamahalang kalahok.

Pinalitan ang mga pangalan at larawan ng ilang tao upang mapangalagaan ang kanilang pagkakakilanlan.

Ano ang sariling-pamamahala?

Ang sariling-pamamahala ay mangyayari kapag pinamamahalaan mo ang pondo ng iyong NDIS. Magbibigay ito sa iyo ng pleksibilidad at pagpapasya kung anong mga suporta ang bibilhin mo upang matugunan ang iyong mga mithiin sa plano.

Kung ikaw ay sariling-namamahala ng pondo ng iyong NDIS, magkakaroon ka ng:

KALAYAANG MAGPASYA

kung anong mga suporta ang bibilhin mo ayon sa nakasaad sa iyong plano, kung sino ang magbibigay ng mga suportang ito, at kung paano ihahatid ang mga ito.

PLEKSIBILIDAD

upang gamitin ang anumang provider na tutulong sa iyong makamit ang iyong mga mithiin sa plano.

KAPASIDAD

upang mag-empleyo o kumontrata ng tauhan nang direkta, o kumuha ng isang taong mag-eempleyo ng isang tauhan para sa iyo.

KAKAYAHAN

upang makipag-ayos sa mga gastos ng iyong suporta para makuha mo ang pinakamahusay na mabibili ng pera, at gamitin ang matitipid upang bumili ng mas maraming suporta o mas mahusay na kalidad nito.

KONTROL

sa iyong NDIS at pananagutan para sa pondo ng iyong NDIS upang mapamahalaan ang sarili mong badyet sa panahon ng iyong plano.

Hindi mo kailangang sariling-pamahalaan ang lahat ng iyong pondo. Maaari mong piliing sariling-pamahalaan ang isang bahagi lamang ng iyong suportang badyet at ipamahala ang natitira sa isang tagapamahala ng plano o sa National Disability Insurance Agency (NDIA).

Ano ang tatlong paraan na magagawa ko upang pamahalaan ang aking plano ng NDIS?

Sariling-pamamahala: Ang NDIA ay magbibigay sa iyo ng pondo upang mabili mo ang mga suporta na pinakamainam na tutulong sa iyong makamit ang iyong mga mithiin sa plano. Ang iyong provider ng suporta ay maaaring nakarehistro sa NDIS o hindi. Maaari kang makipagturingan sa halagang babayaran mo para sa isang suporta, basta't ang halaga ay kayang sagutin ng pondo ng iyong plano sa panahon ng iyong plano. Hindi mo kailangan ng booking ng serbisyo para sa iyong sariling-pinamamahalaang suporta dahil direkta kang magbabayad ng iyong mga provider.

Pamamahala ng tagapamahala ng plano: ang NDIA ay magbabayad sa iyong tagapamahala ng plano, na siyang magbabayad sa iyong mga provider para sa iyo. Ang iyong tagapamahala ng plano ay dapat nakarehistro sa NDIS. Ang nakarehistrong provider at tumutugon sa mga pamantayan ng kalidad at kaligtasan ng NDIS. Kung nagpasya kang gumamit ng isang provider na hindi narehistro, tiyakin na mayroon silang tamang kwalipikasyon, pagsasanay at pagsusuri sa kaligtasan. Ang iyong iba pang mga provider ng suporta ay maaaring nakarehistro sa NDIS o hindi. Ang iyong tagapamahala ng plano ay hindi maaaring magbayad ng higit pa kaysa sa itinakdang presyo ng NDIA para sa mga partikular na suporta.

Pondo na pinamamahalaan ng NDIA: ang NDIA ay magbabayad sa iyong mga provider para sa iyo. Maaari lamang bayaran ng NDIA ang mga provider na nakarehistro sa NDIS at hindi maaaring magbayad ng higit pa sa mga limitasyong itinakda sa presyo ng NDIA.

Ikaw ay tatanungin kung paano mo gustong pamahalaan ang pondo ng iyong NDIS habang nasa pulong sa pagpapalano. Kausapin muna ang iyong Local Area Coordinator (LAC) o ang NDIA upang maunawaan ang iyong mga pagpipilian. Mabuti ring makipag-ugnayan sa mga peer support group (suportang grupo ng mga kapantay) sa sariling-pamamahala. Maraming mga taong lubos na sumusuporta na maaaring magbigay ng payo kung paano sila sariling-namamahala.

Ang nakarehistrong provider ay tumutugon sa mga pamantayan sa kalidad at kaligtasan ng NDIS. Kung nagpasya kang gumamit ng isang provider na hindi nakarehistro, tiyakin na mayroon siyang tamang kwalipikasyon, pagsasanay at mga pagsusuri sa kaligtasan.

Ang sariling-pamamahala ba ay para sa akin?

Kung nag-iisip kang sariling-pamahalaan ang iyong plano ng NDIA, kailangan mong maunawaan ang iyong mga pananagutan bilang isang sariling-namamahala.

Ang mga pananagutan ng sariling-namamahala ay kinabibilangan ng:

- **pagbili ng mga suporta** na naka-ugnay sa mga mithiin sa plano ng iyong NDIS
- **paggawa ng malinaw na mga kasunduan** sa iyong mga provider tungkol sa mga suportang tatanggapin mo kabilang ang paraan kung paano ibibigay at babayaran ang mga ito
- **pamamahala ng iyong pondo** upang ang mga halaga ng suporta ay magbibigay sa iyo ng magandang presyo, at maaaring tugunan ng iyong badyet
- **pag-claim at pagbabayad ng mga suporta** sa pamamagitan ng paggawa ng mga kahilingan sa pagbabayad at pagbabayad para sa iyong mga suporta sa tamang oras
- **pagtatabi ng mga talaan ng mga invoice at resibo** para ipakita na ikaw ay nagbayad para sa iyong mga suporta gamit ang pondo ng iyong NDIS
- **pagtugon sa iyong mga obligasyon bilang isang tagapag-empleyo** kung pipiliin mong direktang mag-empleyo ng tauhan
- **pagpapakita sa pagrepaso ng iyong plano kung paano mo ginamit ang sariling-pinamamahalaang pondo** upang makamit ang iyong mga mithiin
- **pagbibigay-alam sa NDIA** ng anumang mahahalagang pagbabago sa iyong mga sitwasyon na maaaring magresulta sa kawalan mo ng kakayahang tugunan ang iyong mga pananagutan bilang sariling- namamahala
- **paglahok sa pag-audit ng anumang kabayaran** kung saan kailangan mong magbigay ng mga invoice, resibo, o iba pang ebidensya na magpapatunay na ginugol mo ang iyong pondo ayon sa plano ng iyong NDIS.

Maaari mo pa ring sariling-pamahalaan ang iyong pondo kahit na kailangan mo ng tulong upang matugunan ang mga pananagutang ito.

Anong mga suporta ang makukuha ko upang tulungan akong sariling-mamahala?

Kung nais mong sariling-mamahala ngunit hindi ka sigurado kung handa ka na, maaari kang humiling sa iyong LAC o tagaplano ng NDIA ng karagdagang suporta upang linangin ang mga kasanayan na kailangan mo. Magagamit rin ang anumang matitipid mo sa sariling-pamahala ng pondo ng iyong NDIS sa pagbili ng suportang tutulong sa iyo upang mabisang pamahalaan ang iyong pondo. Ang ilang halimbawa ng mga suporta na makatutulong sa iyo upang sariling-mamahala ay kinabibilangan ng:

- mga serbisyo ng bookkeeping at accounting
- mga serbisyo sa pagtatrabaho
- mga software application
- tulong sa pag-uugnay ng suporta at pamamahala ng plano
- mga suportang organisasyon ng mga kapantay (peer).

FRANK

Si Frank ay sariling-namamahala ng pondo ng kanyang NDIS mula noong mga unang bahagi ng 2015. Ang mga mithiin ni Frank ay nakatuon sa pananatili sa kanyang sariling tahanan at pagpapaunlad ng kanyang kakayahang magsarili upang magawa niya ang mga bagay na hindi nangangailangan ng full-time na suporta ng kawani.

Ayon sa plano ng kanyang NDIS, ginagamit ni Frank ang ilan sa kanyang pondo sa pagbabayad ng tulong upang alalayan siyang piliin at ayusin ang kanyang mga suporta, at malaman kung paano gamitin ang myplace portal sa online upang pamahalaan ang kanyang pondo. Bumibili rin si Frank ng suporta mula sa isang bookkeeper. Ang karanasan ni Frank bilang sariling-namamahala ay nangangahulugan na nagkaroon siya ng kalayaang magpasya at pamahalaan ang kanyang pang-araw-araw na buhay. Sa pamamagitan ng paggamit ng ilan sa kanyang pondo para sa mga makabagong teknolohiya sa kanyang tahanan, may suporta na ngayon si Frank kapag kailangan niya nito, sa halip na sa buong panahon. Nabubuhay siyang mas nakapag-iisa, mas masaya at mas may tiwala sa sarili.

“

“Ang sariling-pamahala ang pinakamabuting bagay na nangyari sa akin, binago nito ang aking buhay.”

FRANK, KALAHOK NA SARILING-NAMAMAHALA NG NDIS

Ano ang aking suportang badyet?

Sa sandaling naaprubahan na ang plano ng iyong NDIS, maaari mong makita ang iyong plano at suportang badyet sa online gamit ang myplace portal ng kalahok ng NDIS. Makakakuha ka rin ng kopya ng iyong plano na ipapadala sa iyo. Nakasaad sa iyong plano ang iyong mga mithiin at mga uri ng suporta na magagamit mo upang tulungan kang makamit ang iyong mga mithiin.

Sa iyong plano, ipapakita sa iyong suportang badyet kung saan ka may pondo ng NDIS at kung paano pamamahalaan ang pondong ito. Ang pondo sa iyong plano ay batay sa kung ano ang makatwiran at kinakailangan para sa iyong mga pangangailangan.

Kung ikaw ay sariling-namamahala ng mga pondo, sasabihin ng bahaging 'Paano babayaran ang mga suporta?' na 'Ang NDIA ang magbabayad sa akin nang direkta o sa aking Hinirang sa Plano ng NDIS'.

Mayroong tatlong uri ng mga suportang badyet na maaaring pondohan sa iyong plano ng NDIS:

1. Pangunahing Badyet
2. Badyet sa Pagtatatag ng Kakayahang
3. Kapital na Badyet

1. Pangunahing Badyet

Ang pangunahing mga suporta ay tumutulong sa iyo sa pang-araw-araw na mga gawain, sa mga pangangailangan na kaugnay ng iyong kasalukuyang kapansanan at makikipagtulungan sa pagkamit ng iyong mga mithiin.

Ang iyong pangunahing badyet ang may pinakalubos na kakayahang umangkop. Maaari mong gamitin ang iyong pondo sa buong pangunahing badyet para sa alinman sa ganitong mga uri ng suporta. Ibig sabihin nito kung ikaw ay kinulang ng pondo sa isa sa mga kategorya sa ibaba, maaari mong gamitin ang mga pondo mula sa iba pang kategorya, basta't ang iyong mga pangangailangan ay kaya pang sagutin ng pangunahing badyet.

SA IYONG PLANO	SA MGA MYPLACE PORTAL	PAGLALARAWAN
Tulong sa Pang-araw-araw na Pamumuhay	Pang-araw-araw na mga Gawain	Halimbawa, tulong sa pang-araw-araw na pangangailangan, paglilinis ng bahay at/o pagmementena ng bakuran.
Mga Nakukonsumo	Mga Nakukonsumo	Mga pang-araw-araw na bagay na maaaring kailanganin mo. Halimbawa, mga produkto para sa pagiging incontinent o murang-halagang teknolohiyang pantulong at kagamitan upang mapagbuti ang iyong kakayahang magsarili at/o kakayahang kumilos.
Tulong sa Paglahok sa Lipunan at Komunidad	Paglahok sa lipunan, komunidad at sibika	Halimbawa, isang suportang manggagawa upang tulungan kang makilahok sa mga gawain sa lipunan at komunidad.
Transportasyon	Transportasyon	Ito ang suporta na tutulong sa iyong magbiyahe patungo sa trabaho o sa iba pang mga lugar na makakatulong sa iyong makamit ang mga mithiin sa iyong plano. Kung paano mo maaaring gastusin ang iyong pondo para sa transportasyon at kung paano ito babayaran sa iyo (paunang bayad man o regular na mga pagbabayad) ay iba-iba para sa bawat tao. Ipapaliwanag ng iyong LAC kung paano mo magagamit ang badyet na ito.

CHARLOTTE

Ang mga minimithi ni Charlotte ay matutunang makapagsarili sa kanyang pang-araw-araw na buhay at makipagkaibigan. May pondo siya sa kanyang badyet sa pangunahing mga suporta upang tulungan siya sa mga gawain tulad ng pagsusuot ng damit at pagluluto ng pagkain.

Sa paglipas ng panahon, naging kumpiyansa si Charlotte na bawasan ang dami ng suporta na kailangan niya sa umaga para magbihis at maghanda ng almusal. Dahil ang pangunahing suportang badyet ni Charlotte ay naitaangkop, nagpasiya siyang bawasan ang dami ng pang-isahang suportang natatanggap niya sa umaga at gamitin ang pondo para sa paglangoy nang minsan sa isang linggo.

2. Badyet sa Pagtatatag ng Kakayahan

Pagtatag ng Kakayahan (minsan ay tinatawag na CB) ay tumutulong sa iyong patatagin ang iyong kakayahang magsarili at mga kasanayan upang matulungan kang makamit ang iyong mga mithiin. Hindi tulad ng iyong Pangunahing Badyet, ang iyong badyet sa Pagtatatag ng Kakayahan ay hindi maililipat mula sa isang kategorya ng suporta patungo sa iba pa.

Ang mga kategorya ng suporta sa Pagtatatag ng Kakayahan ay:

SA IYONG PLANO	SA MYPLACE PORTAL	PAGLALARAWAN
Koordinasyon ng Suporta	Koordinasyon ng Suporta	Ito ay isang takdang halaga para sa Suportang Coordinator upang matulungan kang isagawa ang iyong plano.
Pinagbuting mga Kaayusan sa Paninirahan	CB Pamumuhay sa Tahanan	Suporta upang tulungan kang makahanap at magmentena ng angkop na lugar na matitirhan.
Pinag-ibayong Paglahok sa Lipunan at Komunidad	CB Paglahok sa Panlipunang Komunidad at Sibika	Pagpapaunlad at pagsasanay na magdaragdag sa iyong mga kakayahan upang maging kabahagi ka sa mga gawaing pangkomunidad, panlipunan at mga panlibangan.
Paghahanap at Pananatili sa Trabaho	CB Pagtatrabaho	Maaaring kabilang dito ang suportang kaugnay sa trabaho, pagsasanay at mga pagtatasa na tutulong sa iyong makahanap at manatili sa trabaho, tulad ng mga School Leaver Employment Support (SLES – Suporta sa Pagtatrabaho ng Isang Huminto sa Pag-aaral).
Pinahusay na mga Ugnayan	CB Mga Ugnayan	Ang suportang ito ay makakatulong sa iyong makisalamuha sa iba.
Pinagbuting Kalusugan at Kagalingan	CB Kalusugan at Kagalingan	Kabilang ang pagpapayo sa ehersisyo o diyeta upang pamahalaan ang epekto ng iyong kapansanan.
Pinagbuting Pag-aaral	CB Panghabambuhay na Pagkatuto	Kabilang sa mga halimbawa ang pagsasanay, payo at tulong para sa paglipat mula sa paaralan patungo sa mas mataas na edukasyon, tulad ng pamantasan o TAFE.
Pinagbuting mga Kapasyahan sa Buhay	CB Kalayaang Magpasya at Kontrol	Pamamahala ng plano upang tulungan kang pamahalaan ang iyong plano, pondo at pagbabayad para sa mga serbisyo.
Pinagbuting Pang-araw-araw na Pamumuhay	CB Pang-araw-araw na Gawain	Pagtatasa, pagsasanay, o therapy upang dagdagan ang iyong mga kasanayan, kakayahang magsarili at paglahok sa komunidad. Ang mga serbisyong ito ay maaaring maihatid nang grupo o isahan.

3. Kapital na badyet

Kasama sa mga suportang kapital ang mamahaling mga piraso ng teknolohiyang pantulong, kagamitan, mga pagbabago sa bahay o sasakyan, at pagpopondo para sa isahang pagbili na maaaring kailangan mo (kabilang ang Specialist Disability Accommodation (Espesyalistang Tirahan sa ng May-kapansanan – pabahay na dinisenyo para lamang sa mga taong may kapansanan).

Mahalagang tandaan na ang mga pondo sa Kapital na badyet ay maaari lamang gamitin para sa kanilang partikular na layunin at hindi maaaring gamitin upang ibayad para sa anumang bagay. Ang Kapital na badyet ay may dalawang katagorya ng suporta:

SA IYONG PLANO	SA MYPLACE PORTAL	PAGLALARAWAN
Teknolohiyang Pantulong	Teknolohiyang Pantulong	Kabilang dito ang mga kagamitan para sa pagkilos, personal na pangangalaga, komunikasyon at libangan tulad ng mga wheelchair o mga pag-aakma sa sasakyan.
Mga Pagbabago sa Tahanan	Mga Pagbabago sa Tahanan	Mga pagbabago sa tahanan tulad ng pagkakabit ng hawakan ng kamay sa banyo, o Specialist Disability Accommodation para sa mga kalahok na nangangailangan ng espesyalistang pabahay dahil sa kanilang kapansanan.

Ipinahayag na mga suporta

Kung ikaw ay may suportang nakalista bilang ‘ipinahayag na suporta’, ito ay nangangahulugan na ang pondong ito ay inilalaan para sa isang partikular na suporta, at hindi maaaring gamitin para sa anumang bagay. Hindi mo maaaring ipagpalit ang ipinahayag na suporta sa iba pang mga suporta.

Mga suportang in-kind

Kung may mga suporta sa iyong plano na nakalista bilang ‘in-kind’, ito ay nangangahulugan na ang suporta ay binayaran na ng estado o teritoryo, o ng pederal na pamahalaan. Ang ibig sabihin nito ay dapat mong gamitin ang nakalisting provider dahil nabayaran na sila para sa mga serbisyong ito. Ang mga suportang in-kind ay itinalaga lamang para sa maikling panahon habang sinisimulan ang NDIS sa buong Australya.

Nakarehistrong provider ng mga suporta

Ang mga suportang ito ay kailangang ihatid ng isang provider na nakarehistro sa NDIS:

- Specialist Disability Accommodation (Espesyalistang Tirahan ng May-kapansanan)
- espesyalistang suporta ng mga serbisyo sa pag-uugali na nagbibigay ng pagtatasa ng suporta sa pag-uugali o bumubuo ng plano ng suporta sa pag-uugali
- anumang suporta kung saan ang provider ay maaaring kailanganing gumamit ng hinigpitang pagsasanay.

Tatalakayin ng iyong LAC o tagaplano ng NDIA ang mga suportang ito sa iyo kung kailangan mo ang mga ito.

BEN

Si Ben at ang matalik niyang kaibigan na si Charlie ay nagdiwang ng masayang katapusan ng linggo sa lugar na malayo sa lungsod kung saan sila ay gumugol ng apat na gabi sa isang apartment, naglaro ng mini-golf, namasyal sa lungsod at sa pangkalahatan ay ginawa nila ang mga bagay na karaniwang ginagawa ng mga lalaki sa kanilang edad.

Ang suportang manggagawa ni Ben na si Clarrie ay sumama sa kanila at ipinakita sa kanila kung paano mag-enjoy ng kanilang oras sa lugar na malayo sa kanilang mga pamilya, sa ligtas na paraan.

“Ipinagluto kami ni Clarrie, at kami ang naghugas ng pinggan at nag-impake”, ipinaliwanag ni Ben. “Natutunan naming sumakay ng tren patungo sa Beer at BBQ festival.”

Ang pondo sa plano ng NDIS ni Ben ang ginamit sa pagbabayad para sa mga bagay na sasagutin kung siya ay pumasok sa isang serbisyo ng respite (pahinga). Binayaran nito ang apat na gabing pananatili sa isang apartment at ang suporta mula kay Clarrie upang matuto ng bagong mga kasanayan. Mas mura ito kaysa sa halaga ng isang Sabado ng gabi sa panandaliang akomodasyon.

Ano ang maaari kong bilhin?

Ikaw ay may kalayaang pumili kung anong mga suporta ang bibilhin mo upang makamit ang iyong mga mithiin.

Kapag nauunawaan mo ang plano ng iyong NDIS at suportang badyet, mapipili mo ang mga suporta na bibilhin mo. Bilang sariling-namamahala, maaari ka talagang maging malikhain kapag pinag-aaralan kung paano mo matutugunan nang mabuti ang iyong mga pangangailangan at paano magplano ng mga mithiin gamit ang iyong pondo.

Ang sumusunod na mga patnubay ay binuo upang makatulong sa iyong magpasya kung ano ang mabibili mo sa pondo ng iyong NDIS.

Mabibili ko ba ito sa pondo ng aking NDIS?

Makatutulong ba ang suporta upang maabot mo ang mga mithiin sa plano ng iyong NDIS?	Ang suportang bibilhin mo ay dapat naka-ugnay sa mga suportang badyet at mga mithiin sa kasalukuyang plano ng iyong NDIS at may kinalaman sa iyong kapansanan.
Ang suporta ba ay may makatwirang presyo at magandang halaga?	Ang suporta ay dapat magbibigay sa iyo ng magandang halaga ng pera kumpara sa iba pang mga pagpipilian. Tandaan na maaari mong piliing magbayad ng mas mababa at sa gayon ay makakuha ng mas maraming suporta, o magbayad ng mas mahal para sa isang suportang mas mataas ang kalidad na tumutugon sa iyong mga pangangailangan.
Makakaya mo bang bayaran ang suporta na hindi lalampas sa iyong suportang badyet?	Kailangang paabutin ang pondo ng iyong NDIS hanggang sa katapusan ng iyong plano. Ayusin ang iyong badyet nang maaga para alam mo kung ano ang kaya mong bayaran. Ito ay makakatulong sa iyong subaybayan ang iyong pondo at gumawa ng mga desisyon tungkol sa anumang mga pagbabago sa iyong suporta sa panahon ng iyong plano.
Tutulongan ka ba ng suporta upang makipag-ugnayan sa iyong komunidad at mapabuti ang mga ugnayan mo sa pamilya at mga kaibigan?	Ang suportang bibilhin mo ay dapat tumulong sa iyong makilahok sa mga aktibidad kasama ang mga kaibigan at iba pang mga miyembro ng iyong komunidad, o tulungan kang makahanap ng trabaho o manatili sa trabaho.
Ang suporta ba ay isang bagay na dapat pondohan sa pamamagitan ng NDIS at hindi ng iba pang mga serbisyo ng pamahalaan?	Sa plano ng iyong NDIS, hindi kasama sa pinondohang mga suporta ang ibinibigay na suporta ng iba pang mga serbisyo ng pamahalaan. Halimbawa, ang mga serbisyo sa ngipin, kalusugan o ospital, edukasyon, pabahay at pampublikong transportasyon ay lahat ibinibigay ng iba pang mga serbisyo ng pamahalaan.
Ang suporta ba ay ligtas?	Kailangang legal ang suportang bibilhin mo. Hindi ito dapat maging sanhi ng pinsala o maglagay sa iyong sarili o sa iba pang mga tao sa panganib.

Kung ikaw ay nakasagot ng 'oo' sa bawat isa sa mga tanong na ito, ang suporta ay malamang na naaayon sa plano at mga mithiin ng iyong NDIS. Kung hindi ka sigurado, maaari mo itong tingnan sa iyong LAC o tagaplano ng NDIA.

Ang bibilhin mo mula sa pondo na sariling-pinamamahalaan ay natatangi rin na tulad mo.

Hindi mo maaaring gamitin ang pondo ng iyong NDIS upang bayaran ang isang kapamilya na nagbigay sa iyo ng suporta. Mahalaga ito para sa iyo at sa iyong pamilya upang mapanatili ninyo ang magandang mga ugnayan.

Kanino ako bibili ng aking mga suporta?

Ang provider ay isang tao, negosyo, o mga samahan na naghahatid ng iyong suporta.

Kabilang sa mga provider ang malalaking kompanya, kawanggawa, mga maliit na hindi-para-pagkakitaang negosyo, solong mga mangangalakal, o iba pang uri ng negosyo. Ang mga provider ay may iba't ibang aspeto ng karanasan at kadalubhasaan kaya't mahalagang pag-aralan kung ano ang gusto mo at hanapin ang tamang mga provider para sa iyo.

Kapag nakapagdesisyon ka na kung ano ang bibilhin, oras na upang malaman ang higit pa tungkol sa mga provider sa inyong lugar. Mabuting manaliksik tungkol sa mga provider, basahin ang mga rebyu at kumuha ng payo mula sa pamilya, mga kaibigan at mga kabarkada. Maaari kang makipagkita sa iba't ibang provider bago ka magpasya kung sino ang magbibigay ng iyong suporta. Matutulungan ka rin ng iyong Coordinator ng Early Childhood Early Intervention (ECEI), LAC o Suportang Coordinator. Upang mahanap ang mga nakarehistrong provider ng NDIS, maaari kang pumunta sa Provider Finder sa myplace portal.

Tandaan na madaling magpalit ng mga provider kung ikaw ay hindi nasisiyahan sa suportang natatanggap mo, kung sa tingin mo ay maaari kang makakuha ng mas magandang halaga kung gagamitin ang ibang provider.

Bilang sariling-namamahala, may iba't ibang paraan para makabili ng iyong mga suporta. Maaari kang:

1. Bumili ng iyong mga suporta mula sa isang negosyo o organisasyon
2. Gamitin ang mga self-employed na kontratista
3. Direktang mag-employo ng mga tauhan

1. Mga negosyo at organisasyon

Ang mga negosyo at organisasyon ay maaaring nakarehistrong provider ng NDIS o hindi, hangga't sila ay nakakatulong upang matugunan ang iyong mga mithiin sa plano ng NDIS sa isang ligtas at propesyonal na paraan.

Karaniwang aayusin ng mga negosyo at organisasyon ang iyong suporta at aakuin ang responsibilidad para sa mga suportang manggagawa para sa iyo. Kapag inaasikaso mo ang mga suporta mula sa isang nakarehistrong provider ng NDIS, mahalagang ipaalam sa kanila na kailangan nilang magbigay sa iyo ng invoice para sa pagbabayad

2. Self-employed na mga kontratista

Ang self-employed na kontratista ay isang tao na may Australian Business Number (ABN), at karaniwang may tungkulin sa pamamahala ng kanyang sariling seguro, buwis at superannuation. Ang mga self-employed na kontratista ay maaaring nakarehistro sa NDIS o hindi.

Maraming mga hardinero, tagalinis at manggagawa ang self-employed na mga kontratista.

Tungkulin mong tiyakin na ang kontratista ay may:

- mahalagang pagsusuri sa kaligtasan
- ABN
- angkop na seguro
- tamang mga kwalipikasyon at kakayahan.

Ang mga kontratista ay maaaring sumingil para sa bawat trabaho o maningil nang de-oras, at magbigay sa iyo ng invoice para bayaran ang kanyang suporta o isang resibo na nagsasabing nagbayad ka na. Ang mga invoice at resibo ay kailangang nagpapakita ng uri, halaga, presyo at ABN ng suporta.

3. Tuwirang pag-employo ng tauhan

Ikaw ang pipili, hihirang at mamamahala ng mga taong susuporta sa iyo.

Bilang isang tagapag-employo ng mga tauhan, kailangan mong:

- Tiyakin na ang iyong mga tauhan ay may tamang mga kasanayan, kwalipikasyon, pagsasanay, at kung kailangan, anumang kaugnay na pagsusuri sa kaligtasan
- matugunan ang mga gastos sa paghirang ng mga kawani, pagbabayad sa kanilang sahod, superannuation at anumang mga seguro, mula sa rate ng suporta na kinakalkula sa iyong badyet ng plano
- humingi ng payo o suporta kapag kinakailangan mula sa mga propesyonal tulad ng accountant, pinansyal na tagapayo, ahensiya ng pagtatrabaho o abogado. Ang mga taong ito ay maaaring makatulong sa iyo na magtatag ng mga sistema upang magbayad ng angkop na mga sahod, superannuation at mga seguro.

Kung maayos mong pinamamahalaan ang iyong badyet, madali mong masasagot ang gastos sa direktang pag-employo ng mga tauhan na hindi lalampas sa iyong pondo. Maaari mong gamitin ang anumang matitipid upang tulungan kang pamahalaan ang pag-aasikaso ng direktang pagpapatrabaho o pagbili ng mga karagdagang suporta.

LIN

Si Lin ay isang mapusok na alagad ng sining na nagpasyang sariling-pamahalaan ang lahat ng pondo ng kanyang NDIS upang mapili niya ang kanyang sariling mga suportang tao.

Si Lin ay direktang nag-employo ng ilan sa kanyang mga provider at bumuo ng isang natatangi at naaangkop na pangkat na pinakamabuting tutugon sa kanyang pangangailangan. Si Lin ay nag-employo ng isang estudyante sa pagtuturo ng sining, na hindi lamang sumusuporta sa kanya, kundi nagpapaunlad din ng kanyang talino bilang isang alagad ng sining. Bumibili rin siya ng suporta mula sa isang estudyante ng occupational therapy na nauunawaan ang kanyang mga pangangailangan at sumusuporta sa kanya sa TAFE.

“

“Ang sariling-pamahalaan ay nagbibigay-daan sa akin upang maging mas mahusay sa pamamahala ng aking mga pondo at piliin ang mga tao na susuporta sa aking partikular na mga pangangailangan.”

LIN, KALAHOK NA SARILING-NAMAMAHALA NG NDIS

Pag-iisip nang makabago upang makamit ang iyong mga mithiin

Isa sa mga benepisyo ng sariling-pamahalaan ay ang kalayaang maging malikhaing pagdating sa pagtugon sa iyong mga pangangailangan at paghahanap ng mga suporta na makatutulong sa iyo upang makamit ang iyong mithiin. Makikita mo na ang ilang suportang pinili mo ay maaaring hindi isang suportang tao o provider, at ayos lang iyan. Kailangan pa ring nakaugnay ang mga ito sa mga suportang nakasaad sa iyong plano at mga mithiin sa iyong plano.

Magkano ang dapat kong bayaran para sa mga suporta?

Gaya rin ng pagkakaroon mo ng pleksibilidad na gamitin ang sinumang provider na pinakamahasag na tutulong sa iyong maabot ang iyong mithiin, maaari kang makipag-ayos sa presyo ng iyong suporta sa iyong provider bilang isang sariling-namamahala.

Mabuting paghambingin ang mga presyo ng magkakatulad na mga suporta mula sa iba't ibang mga provider upang matiyak na ikaw ay tumatanggap ng suporta na may pinakamagandang halaga.

Isaalang-alang ang mga sumusunod kapag nagpapasya kung magkano ang babayaran para sa isang suporta:

- **magandang halaga para sa pera:** Makatwiran ba ang halaga ng suporta kapag iniisip mo ang benepisyo na makukuha mo?
- **kalidad:** Mataas ba ang kalidad ng suporta at matutulongan ka ba nitong makamit ang iyong mga mithiin?
- **dami:** Gaano karami bang suporta ang kakailanganin mo para sa tagal ng iyong plano?
- **badyet:** Gaano kalaking pondo ba ang makukuha sa plano ng iyong NDIS at kaya mo bang bayaran ang halaga ng suporta na kailangan mo na hindi lalampas sa iyong badyet?

Ang Gabay sa Presyo ng NDIA ay makakatulong din kapag pinag-iisipan mo kung ano ang handa mong ibayad para sa isang suporta. Ito ang nagtatakda ng maximum na presyo na maaaring singilin ng mga provider na nakarehistro sa NDIS para sa partikular na mga suporta. Ang Gabay sa Presyo ay makukuha sa [NDIS website](#) at naa-update sa ika-1 Hulyo ng bawat taon.

Paggawa ng isang kasunduan sa serbisyo

Ikaw ay hinihikayat na gumawa ng kasunduan ng serbisyo para sa bawat isa sa iyong mga provider, na malinaw na nagbabalangkas kung ano ang ibibigay sa iyo at kung paano ibibigay at babayaran ang mga suporta. Maaaring may sariling istandard na kasunduan sa serbisyo ang iyong provider o maaari kang lumikha ng iyong sariling kasunduan sa serbisyo. Ang [NDIS website](#) ay may karagdagang impormasyon tungkol sa paglikha ng mga kasunduan sa serbisyo. Ikaw ang mananagot sa pagbabayad sa iyong mga provider sa tamang oras at tutupad sa mga responsibilidad na napagkasunduan mo sa kanila.

JUDY AT SARAH

Nakatira sa malayong Western Australia, nagpasya si Judy na sariling-pamahalaan ang pondo ng NDIS ng kanyang anak na babae na si Sarah upang magkaroon siya ng mas maraming pagpipiliang mga provider.

Bago ang NDIS, sinabi ni Judy na sila ay kumukuha ng suporta mula sa iba't ibang mga ahensiya ngunit sila ay nadismaya dahil madalas na hindi maaasahan ang mga ito.

“Naaalala ko ang maraming mga pagkakataon na hindi sumipot ang suportang kawani, na ibig sabihin ay kailangan kong kanselahin ang aking mga plano,” ayon sa kanya. “Nadama ko rin na mahalagang makipag-ugnayan sa mga suportang manggagawa ngunit ang provider ay nagpapadala ng kung sinu-sino lang. Ang mga manggagawa ay hindi rin tagarito, kaya’t nangangahulugang walang hahalili kung magkasakit ang isang tao dahil malayo ang (aming) tinitirhan.”

Ang sariling pamamahala ng pondo ng NDIS ni Sarah ay nagbigay kay Judy ng pagkakataong mag-empleyo ng mga kontratista upang magbigay ng mga suporta kay Sarah.

“Naging maayos naman dahil si Sarah ay interesadong magkaroon ng iba’t ibang mga tao na susuporta sa kanya sa iba’t ibang bagay,” ayon sa kanya. “Halimbawa kung si Sarah ay pupunta sa isang konsiyerto ng musikang pop, ineempleyo niya si Sam – isang kabataang tagahanga ng musika. Kung gumagawa siya ng kanyang likhang-sining, si Alba naman na isang bihasang pintor ang sumusuporta sa kanya.”

Ayon kay Judy ang buong pangkat ng mga kontratista ay nag-aalok sa kanila ng pleksibilidad.

“Sila ay nababagay sa estilo ng pamumuhay ni Sarah at maganda ang halaga para sa pera, nag-aalok ng makabuluhang pang-ekonomiyang mga benepisyo,” ayon sa kanya. Si Judy at Sarah ay tumatanggap ng suporta na may mahusay na kalidad at nagagawang bumili ng mas marami pa dahil mas mababa ang singil ng mga kontratista kaysa sa mga organisasyon na nag-aalok ng suporta sa kanilang komunidad.

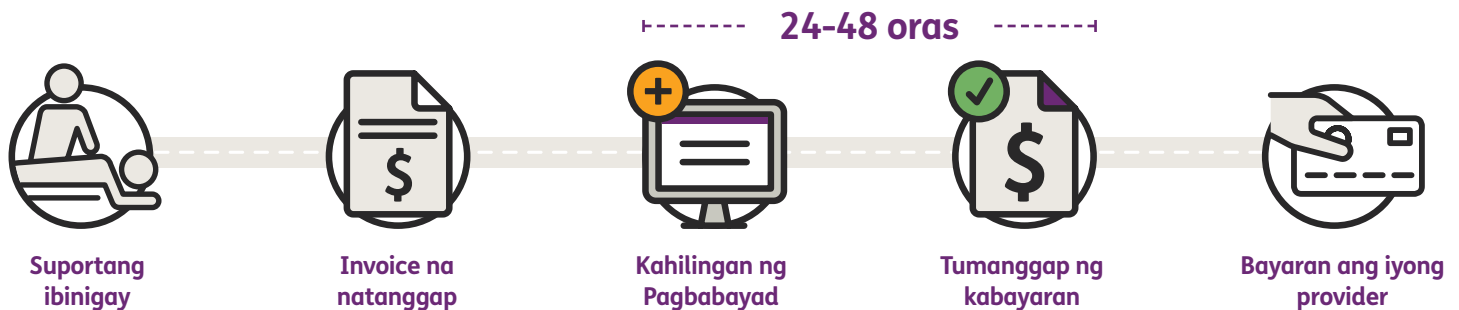
Paano ako magbabayad para sa aking mga suporta?

Kapag naayos na ang iyong mga suporta at mga provider, ikaw ang mananagot sa pagbabayad para sa mga ito gamit ang pondo ng iyong NDIS.

Mayroong dalawang pagpipilian sa pagbabayad ng iyong mga suporta gamit ang pondo ng iyong NDIS:

1. Gumawa ng Kahilingan sa Pagbabayad at pagkatapos ay bayaran ang iyong provider:

Kapag nakatanggap ka ng isang account, invoice o timesheet mula sa iyong provider, gumawa ng Kahilingan sa Pagbabayad. Magagawa ito sa online gamit ang myplace portal. Ang pera mula sa badyet ng plano ng iyong NDIS ay ipapasok sa iyong hinirang na bank account sa loob ng 24 hanggang 48 oras. Pagkatapos ay maaari mo nang bayaran ang iyong provider.

2. Bayaran ang iyong provider at pagkatapos ay gumawa ng Kahilingan sa Pagbabayad:

Kapag natanggap mo na ang iyong suporta, bayaran ang iyong provider gamit ang iyong sariling pera at kumuha ng resibo. Gumawa ng Kahilingan sa Pagbabayad na ipasok ang pera mula sa badyet ng plano ng iyong NDIS papunta sa iyong hinirang na bank account. Mababayaran ka sa loob ng 24 hanggang 48 oras.

Kung kaya mong bayaran ang mga ito nang hindi lalampas sa iyong mga suportang badyet sa sariling-pamamahala, maaari mong piliing gamitin ang ilang pondo ng iyong NDIS upang makakuha ng propesyonal na payo at tulong sa pagtatatag at pamamahala ng plano ng badyet ng iyong NDIS at bayaran ang iyong mga provider. Para sa mga pagkakataong hindi mo magamit ang myplace portal, mayroong [payment request form](#).

Pagbubukas ng account sa bangko (bank account)

Kung sarili mong pinamamahalaan ang pondo ng iyong NDIS, dapat kang magbukas ng hiwalay na bank account.

Gagawin nitong mas madali para sa iyo ang tingnan kung anong pera ang pumapasok at kung anong mga kabayaran ang lumalabas.

Ang pondo ng NDIS ay babayaran lamang sa isang account na pinamamahalaan ng taong responsable sa sariling-pamamahala ng suporta. Ito ay maaaring ikaw bilang isang kalahok, isang hinirang ng plano ng NDIS o isang kinatawan ng bata para sa kalahok ng wala pang 18 taong gulang.

Paano ako makakagawa ng Kahilingan sa Pagbabayad?

Ang paggamit ng myplace portal sa online ang pinakamadali at pinakamabilis na paraan upang gumawa ng Kahilingan sa Pagbabayad. Upang gumawa ng Kahilingan sa Pagbabayad, mag-log in sa iyong myplace portal at piliin ang opsyon na Kahilingan sa Pagbabayad. Maaari mong ipasok ang:

- petsa ng pagsisimula at pagtatapos ng suporta
- halaga ng kabayaran
- suportang kategorya (ang sariling-pinamamahalaang suportang badyet sa plano ng iyong NDIS kung saan mo gustong kumuha ng pondo).

Ang Kahilingan sa Pagbabayad ay kailangang tumugma sa invoice o resibo mula sa iyong provider, o kung ikaw ay direktang nagpapatrabaho ng tauhan, sa iyong mga rekord ng pasahod. Ito ay dapat gawin katabi ng suportang kategorya na tugma sa mga uri ng suporta na ginagawan mo ng kahilingan.

Sa sandaling maisumite mo ang Kahilingan sa Pagbabayad, tatagal ng 24 hanggang 48 oras ang pagpasok nito sa iyong bank account. Ang website ng NDIS ay may impormasyon kung paano gagamitin ang myplace portal at pormularyo ng Payment Request.

Para sa detalyadong mga tagubilin tungkol sa paggamit ng myplace, sumangguni sa Ang myplace portal ng kalahok ng NDIS: Hakbang-hakbang na patnubay sa [NDIS website](#).

NICKI

Tumatagal ng kalahating oras kada labing-apat na araw ang pamamahala ni Nicki ng kanyang mga pagbabayad.

Nagkontrata si Nicki ng isang provider para sa dalawang oras na personal na pangangalaga araw-araw. Nag-employo rin siya ng isang suportang manggagawa, si Claire, para tulungan siyang ma-access at makilahok sa kanyang lokal na komunidad.

Ang kanyang kasunduan sa dalawang provider ay magbayad ng kanyang mga invoice sa loob ng 28 araw. Bawat labing-apat na araw, si Nicki ay nagla-log in sa kanyang myplace portal, nagsusumite ng mga kahilingan sa pagbabayad para sa mga invoice na natatanggap niya, at nagbabayad ng anumang mga invoice na nakatakda nang bayaran.

Isinusulat niya ang numero ng Kahilingan sa Pagbabayad ng bawat bagong invoice at itinatabi sa file para sa pagbabayad sa susunod na labing-apat na araw. Pagkatapos ay titingnan niya ang kanyang bank account para sa mga pagbabayad ng NDIS na hiniling noong nakaraang labing-apat na araw at saka babayaran ang nakatakda nang bayarang mga invoice.

Sa file ni Nicki, bawat invoice ay may numero ng kahilingan sa pagbabayad at numero ng resibo ng pagbabayad na nakasulat dito, upang ipakita na nabayaran na ang mga ito.

Anong mga rekord ang kailangan kong itabi?

Anumang invoice, resibo, pay slip at bank statement ay kailangang itabi nang limang taon bilang katibayan na kaya mong sariling-pamahalaan ang iyong mga suportang badyet at mga kahilingan sa pagbabayad. Nagsasagawa ang NDIA ng random na pag-audit upang masigurado na ang sariling-pinamamahalaang pondo ay ginugugol at pinamamahalaan nang wasto. Anumang oras, ikaw ay maaaring hilingang magbigay ng katibayan ng pagbabayad na tugma sa kahilingan sa pagbabayad na iyong ginawa. Mahalagang panatilihin maayos ang iyong mga rekord upang maipakita mo sa NDIA kung paano mo ginugugol ang iyong mga pondo.

Kailangang magkaroon ang mga talaan ng pagbabayad ng:

- pangalan ng provider
- kanilang ABN
- petsa ng suporta
- maikling paglalarawan ng suportang ibinigay at kung paano ito nauugnay sa mga suportang kategorya at mga mithiin sa iyong plano
- dami ng suportang ibinigay
- presyo ng suporta.

Ano ang kailangan kong malaman tungkol sa pagrepaso ng aking plano?

Ang mga pagbabago sa iyong kalagayan at mga pangangailangang suporta

Mahalagang sabihin sa iyong LAC o tagaplano ng NDIA ang tungkol sa anumang pangyayari o pagbabago sa iyong mga sitwasyon na maaaring makaapekto sa iyong plano. Kabilang dito kung ikaw ay nagpaplanong mag-abroad nang mas mahaba kaysa sa anim na linggo. Kung mayroong anumang mga pagbabago sa iyong mga pangangailangang suporta o sitwasyon, kailangan mong punan ang pormularyo sa pagbabago ng kalagayan.

Pinakamabuti kung ang plano ng iyong NDIS ay naitatag sa simula pa lamang upang mapamahalaan mo ang pondo ng iyong NDIS sa paraang pinakamahusay na tutugon sa iyong mga pangangailangan. Kung kailangan mo, maaari kang humiling ng pagrepaso upang baguhin ang paraan ng pamamahala ng iyong pondo.

Pagtatapos ng pagrepaso ng plano

Kokontakin ka bago magtapos ang iyong plano upang talakayin ang pagrepaso ng iyong plano. Nagbibigay ito sa iyo at sa NDIA ng pagkakataong:

- suriin na ang mga suporta na binibili mo ay tumutulong sa iyong makamit ang iyong mga mithiin
- magtakda ng mga bagong mithiin kung saan ang nakaraang mga mithiin ay nakamit na
- ipaliwanag kung paano mo binago ang anumang suporta na hindi gumagana nang mabuti
- magbigay ng impormasyon tungkol sa mga suportang gumagana
- talakayin kung paano mo madaragdagan ang iyong kakayahang magsarili at patuloy na patatagin ang iyong kakayahang sariling-mamahala.

Magaling kung nagawa mong bilhin ang suportang kailangan mo at may pondo pa ring natitira sa pagtatapos ng iyong plano. Hindi nito maaapektuhan ang halaga ng pondo sa iyong susunod na plano. Ang pagpopondo sa bawat plano ay batay sa kung ano ang makatwiran at kinakailangan upang matugunan ang iyong mga kasalukuyang pangangailangan.

Ang pagkakaroon ng matitira sa sariling-pinamamahalaang pondo sa katapusan ng iyong plano ay maaaring isang palatandaan na napakahusay ng iyong sariling-pamamahala ng pondo. Sinusuportahan nito ang mga benepisyo ng sariling-pamamahala at ang tagumpay ng NDIS.

“

“Sarili naming pinamamahalaan ang pondo ng NDIS ng aming anak na babae. Para sa amin ito ay kasing-simple ng pangangasiwa at pagbabayad ng aming mga bayarin sa bahay”

**TENISHA, INA NG ISANG
KALAHOK NG NDIS**

Iyong mga tala at tanong

Para sa karagdagang impormasyon tungkol sa buklet na ito, mangyaring makipag-ugnayan sa:

www.ndis.gov.au

National Disability Insurance Agency

 Telepono 1800 800 110

 Hanapin kami sa Facebook/NDISAus

 Sundan kami sa Twitter @NDIS

Para sa mga taong nangangailangan ng tulong sa Ingles

 TIS: 131 450

Para sa mga taong may kapansanan sa pandinig o pananalita

 TTY: 1800 555 677

 Speak and Listen (Magsalita at Makinig):
1800 555 727

 Internet relay: National Relay Service
www.relayservice.gov.au

Tagalog | Filipino

